

1. Wat is het doel van eEvidence?

Het doel van eEvidence is om voor het opsporen van strafbare feiten in één van de EU lidstaten op tijd te kunnen beschikken over digitaal bewijsmateriaal dat is opgeslagen bij een dienstaanbieder in een andere EU lidstaat.

Ten opzichte van reeds bestaande instrumenten voor internationale rechtshulp, zoals een “klassiek rechtshulpverzoek” of een Europees Opsporingsbevel (EOB), gaat eEvidence helpen de tijd die nodig is om digitaal bewijsmateriaal te vergaren fors in te korten.

Vanaf 2026 moeten in het kader van een eEvidence verstekkingsbevel gegevens binnen 10 dagen en in uitzonderlijke gevallen van hoge spoed binnen 8 uur nadat ze zijn gevraagd worden verstrekt.

2. Hoe regelt eEvidence deze korte procedure van opvragen en leveren van elektronische bewijsmateriaal?

eEvidence regelt dat justitiële autoriteiten (een officier van justitie of een rechter) van een lidstaat rechtstreeks digitaal bewijsmateriaal kunnen opvragen bij een dienstaanbieder in een andere EU lidstaat door middel van een bevel zonder dat dat bevel eerst moet worden ingediend via de justitiële autoriteiten van dat andere land. Een dienstaanbieder is een bedrijf dat in de Europese Unie een op een (ICT) netwerk gebaseerde “electronische” dienst aanbiedt aan burgers, bedrijven en in instellingen in de EU.

In de bijlagen van de eEvidence verordening is vastgelegd aan welke inhoudelijke eisen een bevel moet voldoen en zijn modelformulieren weergegeven. Vanaf 18 augustus 2026 treedt de wet in werking en kunnen Nederlandse dienstaanbieders de eerste verstekkings of bewaringsbevelen om digitaal bewijsmateriaal van justitiële autoriteiten uit EU lidstaten verwachten.

3. Wat verstaat eEvidence onder “digitaal bewijsmateriaal”?

Voor eEvidence gelden abonneegegevens en andere voor het identificeren van personen benodigde gegevens, maar ook verkeers- en inhoudsgegevens, als digitaal bewijsmateriaal.

De gegevens moeten bij de dienst aanbieder opgeslagen zijn in het kader van de bedrijfsvoering van dat bedrijf. Het gaat hier niet om een verplichting bepaalde gegevens gedurende een bepaalde periode beschikbaar te houden voor politie en justitie (dataretentie).

4. Wat is er voor eEvidence geregeld?

eEvidence is Europese wetgeving die in augustus 2023 is aangenomen en omdat het een verordening is direct werkt in alle EU lidstaten; omzetten in een nationale regeling (bijvoorbeeld het Nederlandse wetboek van Strafvordering is dus niet nodig. Na een implementatie termijn van drie jaar is eEvidence treedt de wet in augustus 2026 in werking.

eEvidence bestaat naast een verordening uit een zogenaamde richtlijn. De richtlijn regelt de verplichtingen voor dienst aanbieder als deze een substantiële dienst aanbieden op het grondgebied van één of meerdere EU lidstaten.

5. Wat verandert er voor dienstaanbieders?

Zoals gezegd komt eEvidence te staan naast bestaande rechthulpverzoeken en EOB's, die zoals bekend bij dienstaanbieders worden neergelegd in de vorm van vordering van de een Nederlandse officier van justitie. Wanneer eEvidence in werking treedt gaan dienstaanbieders naast de bevelen om digitaal bewijs te leveren van de Nederlandse justitiële autoriteiten óók bevelen rechtstreeks van justitiële autoriteiten uit andere EU lidstaten ontvangen.

Daar komt bij dat eEvidence bevelen in vergelijking met traditonele rechtshulpverzoeken en EOB's kortere reactietermijnen en hogere prestatie-eisen aan de bedrijfsvoering van dienstaanbieders zullen stellen.

6. Hoe gaan dienstaanbieders eEvidence bevelen ontvangen?

Om veilig en betrouwbaar digitaal bewijsmateriaal te kunnen opvragen en aan te leveren wordt er een IT systeem ontwikkeld voor de in Nederland gevestigde aanbieders van elektronische diensten.

Dit IT systeem faciliteert het gebruik van de in de verordening vastgelegde modelformulieren voor het bevel en de reactie van de dienstaanbieders daarop.

Het wordt een gedecentraliseerd IT systeem, waarbij er in iedere EU lidstaat een aansluitpunt is voor toegang, verzenden en ontvangen.

Er komt géén Europese opslag van gegevens.

Elke lidstaat moet zorgen dat het nationale aansluitpunt kan worden gebruikt door de overheid én de dienstbieders. Dat nationale aansluitpunt communiceert rechtstreeks met de aansluitpunten van de andere lidstaten.

Voor dienstaanbieders worden er zowel een interactieve web-interface als ook een machine-machine koppelvlak met het IT-systeem gebouwd (een zogenaamde API).

7. Onder welke voorwaarden kan een dienstaanbieder een eEvidence verzoek weigeren?

Op grond van de verordening kan een dienstaanbieder aan de justitiële autoriteit van de uitvaardigende EU lidstaat aangegeven dat het bedrijf een eEvidence bevel om één van de drie limitatief genoemde redenen niet kan uitvoeren, namelijk:

- Als het bevel volgens de eigen administratie of eigen wetenschap van de dienstaanbieder van toepassing is op een verschoningsgerechtigde
- Als het bevel op basis van de eigen administratie of eigen wetenschap het recht op persvrijheid of vrije meningsuiting zou inperken
- Als de dienstaanbieder niet (meer) over de gevraagde gegevens beschikt of als een bevel op grond van de door de aanvragende lidstaat aangeleverde informatie onvoldoende informatie bevat om het bevel te kunnen uitvoeren

De dienstaanbieder stelt de justitiële autoriteit van de uitvaardigende EU lidstaat hiervan met behulp van een modelformulier op de hoogte. Die autoriteit beslist vervolgens of zij de in het formulier aangegeven reden accepteert en als gevolg daarvan het bevel intrekt, of dat zij het bevel aanpast of in zijn geheel in stand houdt. In de laatste twee gevallen blijft de verplichting om gegevens te verstrekken dus bestaan.

8. Is er bij eEvidence verzoeken dan helemaal geen inhoudelijke rol voor de eigen overheid?

Bij eEvidence-bevelen om administratieve abonneegegevens of andere gegevens ter vaststelling van de identiteit van de gebruiker van de dienst speelt de eigen nationale overheid geen inhoudelijke rol. Dus anders dan bij een traditioneel rechtshulpverzoek of een EOB wordt de nationale overheid van het land waar het bedrijf is gevestigd niet op de hoogte gesteld en wordt het “buitenlandse” verzoek niet omgezet naar een vordering op basis van het nationale wetboek van strafvordering.

Bij bevelen om verkeers- of inhoudsgegevens wordt de nationale overheid nog wel – en in tijd parallel aan het bevel aan de dienst aanbieder – hierover geïnformeerd.

Daarop kan deze het bevel inhoudelijk toetsen op de aanwezigheid van weigeringsgronden. Dat zijn gedeeltelijk dezelfde gronden als hiervoor genoemd, aangevuld met gronden zoals dubbele strafbaarheid en ne bis in idem (= niet 2 keer voor hetzelfde vervolgen)

Zo nodig kan de Nederlandse overheid de uitvaardigende autoriteit in een andere EU lidstaat en de dienst aanbieder informeren dat de gevraagde verkeers- of inhoudsgegevens niet (moeten) worden verstrekt.

Als de dienst aanbieder bij het verstrijken van de reactietermijn van 10 dagen van de Nederlandse overheid niet zo een bericht heeft ontvangen én er vanuit het bedrijf zelf geen eigen aanleiding is om het bevel niet uit te voeren, moet de beschikbare informatie geleverd worden aan de uitvaardigende autoriteit in de andere EU lidstaat.

9. Hoe weet een dienstaanbieder of een eEvidence bevel legitiem is?

De eEvidence verordening heeft precies geregeld welke justitiële autoriteit van een EU lidstaat een dienstaanbieder in een andere lidstaat een bevel kan sturen, voor welke feiten en in welke gevallen. In het IT systeem zal deze informatie per lidstaat worden gespecificeerd en zal voor elektronische ondertekening worden gezorgd.

Een eEvidence bevel kan alleen via het Nederlandse nationale aansluitpunt aan de dienstaanbieder worden verstuurd; deze wordt via een (nog te ontwikkelen) nationale ICT voorziening op de hoogte gesteld dat er een bericht voor hem/haar is binnengekomen.

10. Hoe weet een justitiële autoriteit van een EU lidstaat aan welk adres van een dienstaanbieder een bevel kan sturen?

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid faciliteert enerzijds de (Nederlandse) justitiële autoriteiten en anderzijds de dienstaanbieder door een ICT toegang (via een applicatie, een webinterface of een API) tot het EU gedecentraliseerde ICT systeem aan te bieden. Als gevolg van de op grond van de richtlijn verplichte registratie van dienstaanbieders (bedrijven) wordt een EU register van onder eEvidence vallende bedrijven aangelegd op basis waarvan het EU gedecentraliseerde ICT systeem berichten kan adresseren.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid betreft bedrijven en hun brancheorganisaties bij hun voorbereiding op eEvidence. Hiervoor stemt het ministerie de Europese- en nationale ICT ontwikkeling op elkaar af, verzorgt het ondersteunende nationale wetgeving en brengt het de nationale stakeholders samen om de weg te effenen voor een soepele implementatie van eEvidence. Dienstaanbieders mogen zelf kiezen in welke EU lidstaat of lidstaten zij zich registreren. Uiterlijk 18 februari 2026 moet die registratie voltooid zijn.

